

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Адриан Георгиев, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Относно дисертационен труд на тема „ВЛИЯНИЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПРОЦЕСИ ВЪРХУ ПОП МУЗИКАТА В БЪЛГАРИЯ ОТ 60-ТЕ ДО НАЧАЛОТО НА 90-ТЕ ГОДИНИ НА XX ВЕК“ на

Десислава Минчева Граховска-Чолакова

Десислава Минчева Граховска-Чолакова е докторант към Катедра „Музика“, Факултет по изкуствата, ЮЗУ „Неофит Рилски“, Притежава бакалавърска и магистърска степен от Нов Български Университет, като определя научните си интереси в сферата и изследванията върху българската поп музика през периода на социализма.

Десислава Минчева Граховска-Чолакова представя дисертационен труд „Влияние на политическите процеси върху поп музиката в България от 60-те до началото на 90-те години на XX век“ е посветен на взаимодействието между поп музиката в трите десетилетия от 60-те до 90-те години и държавната политика.

Проблемът за влиянието на политическите процеси върху поп музиката в България между 60-те и началото на 90-те години на XX век е един от сложните и противоречиви проблеми, които касаят българската музика през периода на социализма от 60-те години до началото на демокрацията. Проблем, който води до истински „ожесточени“ спорове, тъй като носи много „за“ и много „против“. При изследването на този така противоречив проблем Десислава Минчева Граховска-Чолакова се придържа към обективността на фактите, базирани на документалните източници и изказаното по въпроса от утвърдени музиколози и ще се опитам да представя достоверно цялостната идеологическа картина. Не по-малко съществени са въпросите засягащи противоречията и различните прочити на събитията от близкото минало между официалните документи, разказите на музиканти и потърпевши от държавната политика през разлеждания период, което налага и пълна безпристрастност в политическо отношение в провеждането на това изследване.

Изследователския въпрос, на който дава отговор в настоящото изследване е: Какво е въздействието на държавата и държавната политика върху работата на поп музиката през изследвания период.

Основната изследователска хипотеза, която се защитава в дисертационния труд е, че българската поп музика е била наблюдавана и контролирана. Влиянието върху поп музиката е многостранно. Като цяло се демонстрира свобода на творчеството пред очите на обществото, от друга страна на практика се получава една цялостна среда на контролирано творчество от държавната политика и нищо в културният сектор не се случва без контрол от страна на държавните институции, които осъществяват този контрол.

Основната цел на изследването е проучването на сложния характер на взаимодействието между държавната политика, социалистическата идеология и поп музиката (от 60-те до началото на 90-те години на XX век), като на тази основа се представи пълната идеологическа обстановка и отделните модели на политическо влияние като положителни страни, отрицателни страни и последици спрямо културно-музикалното наследство за следващите поколения.

Специфични цели на изследването са комплексните наблюдения върху:

- различните аспекти на идеологическо управление и административен производ по отношение на работата на поп музиката, музикалните дейци, певци и композитори.
- институционалните звена и инструменти, като механизми за управление, водещи до опити за деформиране на проникващите модерни музикални направления.
- държавното финансиране на развитието и разпространението на поп музиката и изграждането на материални и културни активи в определените социалистически рамки.

От поставената основна и специфични цели произтичат следните задачи:

- Да се проучат и систематизират съществуващите теоретични научни източници, засягащи проблема за влиянието на държавната политика върху работата на поп музиката през социализма.
- Опит за дефиниране на понятията поп музика, естрада, политически процеси, основани на съществуващите дефиниции от научната литература, подробно осмислени и допълнени с анализ.

- Открояване на 3 отделни времеви етапа, за периода на трите изследвани десетилетия (60-те до началото на 90-те) и изясняване на характерните за тях специфики в контекста на естрадната сфера, както и обвързаността им с провежданата за времето културна политика.

- Определяне на аспектите за политическо влияние и идеологически контрол върху работата на поп музиката в България.

- Очертаване параметрите на институционалните звена за упражняване на партийна и държавна политика в работата на поп музиката.

- Разглеждане на политическото влияние, от гледна точка на инвестираните финансови средства от държавата за работата на поп музиката.

- Опит за изясняване на дискусияния въпрос за предимствата и недостатъците на индустрията за производство на поп музика през социализма и новата музикална индустрия след падането му.

Обект на изследването е поп музиката, (наричана естрадна, в периода на социализма) в България и всичките ѝ стилови разклонения. Изследването обхваща периода между 60-те години и началото на Демокрацията.

Предмет на изследването е въздействието на държавната политика върху работата на поп музиката в България.

Методите, които са приложени в изследването са: проучване, наблюдение, сравнение, библиографски анализ, основан на проучените източници от научната литература, методи използващи данни от документални архивни източници (под формата на протоколи от заседания на БКП, наредби, доклади, постановления, писма).

Приноси на дисертационния труд

- За първи път в изследване фокусът попада директно върху влиянието на държавната политика върху поп музиката между 60-те и 90-те години.
- За първи път в изследване се извършва широкообхватна теоретична систематизация на медийни и научни публикации за фестивалът на политическата песен „Ален мак“ в Благоевград.
- Опит за допълване на дефинирани понятия като „естрада“, „поп музика“, „политическа песен“.

- Систематизация на интервюта на български изпълнители, работили през периода на социализма и днес.
- Систематизация на документи, медийни изказвания и разкази от мемоарни книги на естрадни изпълнители от периода на социализма.

Публикации по тематиката на дисертационния труд :

- „Западни влияния в културно-музикалната и медийна среда на поп музиката в социалистическа България през 70-те години на XX век“. - „Млад научен форум за музика и танц“ – научно издание на департамент „Музика“ от конференция с международно участие на НБУ – брой 17/2023
- „Цензура в българската поп музика през социализма“. - „Млад научен форум за музика и танц“ – научно издание на департамент „Музика“ от конференция с международно участие на НБУ – брой 18 /2024
- „Рокът като идеологическа заплаха в България през социализма“. - Електронно списание за философски и политически науки NOTABENE – ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград

Като имам предвид всичко изложено до тук, давам своята положителна оценка и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Десислава Минчева Граховска-Чолакова в направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“.

27.05.2025 г. София

подпис:

OPINION

By Prof. Dr. Adrian Georgiev, Sofia University "St. Kliment Ohridski"

Regarding the dissertation on the topic "INFLUENCE OF POLITICAL PROCESSES ON POP MUSIC IN BULGARIA FROM THE 60S TO THE BEGINNING OF THE 90S OF THE 20TH CENTURY" by

Desislava Mincheva Grahovska-Cholakova

Desislava Mincheva Grahovska-Cholakova is a doctoral student at the Department of Music, Faculty of Arts, South-West University "Neofit Rilski". She holds a bachelor's and master's degree from the New Bulgarian University, defining her scientific interests in the field and research on Bulgarian pop music during the period of socialism.

Desislava Mincheva Grahovska-Cholakova presents a dissertation "The Influence of Political Processes on Pop Music in Bulgaria from the 1960s to the Early 1990s" dedicated to the interaction between pop music in the three decades from the 1960s to the 1990s and state policy.

The problem of the influence of political processes on pop music in Bulgaria between the 1960s and the early 1990s is one of the complex and controversial problems that concern Bulgarian music during the period of socialism from the 1960s to the beginning of democracy. A problem that leads to truly "fierce" disputes, as it carries many "for" and many "against". In the study of this very controversial problem, Desislava Mincheva Grahovska-Cholakova adheres to the objectivity of the facts, based on documentary sources and the statements on the issue by established musicologists, and tries to present the overall ideological picture truthfully. No less significant are the questions concerning the contradictions and different readings of events from the recent past between official documents, the stories of musicians and those who suffered from state policy during the period under consideration, which also requires complete political impartiality in conducting this study.

The research question answered in this study is: What is the impact of the state and state policy on the work of pop music during the period under study.

The main research hypothesis defended in the dissertation is that Bulgarian pop music was monitored and controlled. The influence on pop music is multifaceted. In general, freedom of creativity is demonstrated before the eyes of society, on the other hand, in practice, an overall environment of controlled creativity by state policy is obtained and nothing in the cultural sector happens without control from the state institutions that exercise this control.

The main goal of the study is to study the complex nature of the interaction between state policy, socialist ideology and pop music (from the 1960s to the early 1990s), on this basis presenting the full ideological situation and individual models of political influence as positive sides, negative sides and consequences for the cultural and musical heritage for future generations.

Specific goals of the study are the complex observations on:

- the various aspects of ideological management and administrative arbitrariness in relation to the work of pop music, musical figures, singers and composers.
- the institutional units and instruments, as management mechanisms, leading to attempts to deform the penetrating modern musical trends.
- state financing of the development and distribution of pop music and the construction of material and cultural assets within the defined socialist framework.

The following tasks arise from the set main and specific goals:

- To study and systematize the existing theoretical scientific sources concerning the problem of the influence of state policy on the work of pop music during socialism.
- An attempt to define the concepts of pop music, political processes, based on existing definitions from the scientific literature, thoroughly considered and supplemented with analysis.
- Identifying 3 separate time stages for the period of the three decades studied (the 60s to the beginning of the 90s) and clarifying the specifics characteristic of them in the context of the pop music sphere, as well as their connection with the cultural policy implemented at the time.
- Determining the aspects of political influence and ideological control over the work of pop music in Bulgaria.

- Outlining the parameters of the institutional units for exercising party and state policy in the work of pop music.
- Examining political influence from the perspective of the financial resources invested by the state for the work of pop music.
- An attempt to clarify the discussion question about the advantages and disadvantages of the pop music production industry during socialism and the new music industry after its fall.

The object of the study is pop music (called pop music during the socialist period) in Bulgaria and all its stylistic branches. The study covers the period between the 1960s and the beginning of Democracy.

The subject of the study is the impact of state policy on the work of pop music in Bulgaria.

The methods applied in the study are: research, observation, comparison, bibliographic analysis based on the researched sources from the scientific literature, methods using data from documentary archival sources (in the form of minutes of meetings of the Bulgarian Communist Party, regulations, reports, decrees, letters).

Contributions of the dissertation work:

- For the first time in a study, the focus falls directly on the influence of state policy on pop music between the 60s and 90s.
- For the first time in a study, a wide-ranging theoretical systematization of media and scientific publications about the political song festival "Alen Mak" in Blagoevgrad is carried out.
- An attempt to supplement defined concepts such as "pop music", "pop music", "political song".
- Systematization of interviews with Bulgarian performers who worked during the period of socialism and today.
- Systematization of documents, media statements and stories from memoirs of pop artists from the period of socialism.

Publications on the topic of the dissertation work:

- "Western influences in the cultural, musical and media environment of pop music in socialist Bulgaria in the 1970s". - "Young Scientific Forum for Music and Dance" - a scientific publication of the Department of Music from a conference with international participation of NBU - issue 17/2023
- "Censorship in Bulgarian pop music during socialism". - "Young Scientific Forum for Music and Dance" - a scientific publication of the Department of Music from a conference with international participation of NBU - issue 18 /2024
- "Rock as an ideological threat in Bulgaria during socialism". - Electronic journal for philosophical and political sciences NOTABENE – South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad.

Considering everything stated so far, I give my positive assessment and propose to the esteemed scientific jury to award the educational and scientific degree "doctor" to Desislava Mincheva Grahovska-Cholakova in direction 8.3 "Music and dance art".

27.05.2025 Sofia

signature: